Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2333/2023
29.02.2024. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Душица Гавриловић, адвокат из ..., против туженог „САНО – Савремена исхрана животиња“ ДОО Нови Сад, чији су пуномоћници Божидар Грба, Милан Грба и Енике Вег, адвокати из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4087/22 од 07.02.2023. године, у седници већа одржаној дана 29.02.2024. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4087/22 од 07.02.2023. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви странака за накнаду трошкова ревизијског поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 124/21 од 10.06.2022. године, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог број ../2020 од 06.11.2020. године и да се тужени обавеже да га врати на рад.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4087/22 од 07.02.2023. године, жалба тужиоца је одбијена, а пресуда Основног суда у Новом Саду П1 124/21 од 10.06.2022. године, потврђена (став први изреке). Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка (став други изреке).

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је одговорио на ревизију.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 10/23) Врховни суд је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог почев од 06.09.2010. године до 06.11.2020. године. По основу уговора о раду од 06.09.2011. године, уговора о раду од 28.03.2012. године, те закључених анекса уговора о раду од 26.09.2014. године и од 01.01.2018. године тужилац је обављао послове „...“. За време рада код туженог постојала је обавеза извештавања о чему се на састанцима са клијентима разговарало, као и резултат састанка. Након 3 до 4 године рада тужиоца, промењен је начин извештавања тако да су се извештаји писали у ексел табелама, а унос података био олакшан, с обзиром да је све било аутоматизовано. Овакав начин извештавања био је актуелан све док није уведен „Адито“ програм током 2019. године, који представља електронски роковник у који се уносе подаци који се чувају на серверу, те након уношња ови подаци свима су доступни. Код туженог је за проверу активности запослених и контролу извештаја који запослени израђује био задужен ББ. У циљу увођења „Адито“ програма и његовог коришћења тужени послодавац је организовао обуку. Свако од запослених је ради коришћења „Адито“ програма у раду добио рачунар са инсталираним „Адито“ програмом. Тужилац тада није пријавио да постоји проблем у вези са апликацијом „Адито“ или да има неких недоумица у раду. Пробни период коришћења „Адито“ програма трајао је до 12.07.2019. године, а запослени, међу којима и тужилац, били су обавештени путем мејла да је потребно да у наведени програм уносе стварне и тачне податке, те да у складу са обуком приступе употреби овог алата у смислу евидентирања посета, како код фармера, тако и код заступника, евидентирање ручне продаје, планирања посете и будућих термина у календару, креирање недељног и месечног плана кретања, креирање задатака и циљева за продајне посете и фармере, ажурирање базе фармера и њихових потенцијала. Постојала је обавеза запослених да свакодневно сачињавају дневни извештај у „Адито“ програму, да у исте унесу тражене податке и сниме их. Сви запослени су били умрежени, при чему је запослени који је био задужен за праћење активности запослених и контролу извештаја ББ могао, захваљујући умрежености у сваком тренутку пратити рад запослених и имати приступ свим подацима који су унети у „Адито“ програм.

Запослени ББ је у мејлу од 18.07.2019. године и од 15.08.2019. године указао да, између осталих, тужилац нема евидентираних активности, због чега је, као и остали запослени који немају евидентираних активности, позван да се хитно укључи у нови начин рада и почне користити овај програм. Након обавештења и позива да се укључи у нови начин рада и свакодневно путем „Адито“ програма сачињава дневне извештаје, тужилац и даље није поступао у складу са наведеним, јер није инсталирао нову верзију програма, односно надоградњу „Адито“ програма за коју је линк добио дана 09.07.2019. године. О околности да није инсталирао нову верзију, односно надоградњу програма, тужилац је ББ обавестио 09.09.2019. године. Када је након наведеног дана инсталирао нову верзију, односно надоградњу „Адито“ програма тужилац и даље није

свакодневно, односно редовно сачињавао извештаје, док је поједине извештаје сачињавао ретроактивно. Дана 22.11.2019. године запослени су путем мејла обавештени да је од тог дана доступна могућност да се на „Адито“ апликацији споје и путем мобилног телефона, да им је прослеђено упутство за инсталацију апликације. Свако ко је имао службени телефон могао је инсталирати наведени програм помоћу датог линка. Тужилац и даље није редовно радио извештаје, а туженом није пријављивао да има проблем са рачунаром све до 02.03.2020. године, када је упутио мејл ББ и ВВ у којим је навео да му рачунар „багује“ већ месецима и да ради успорено. Саветовано му је да у зависности од тога како му одговара рачунар проследи преко директора продаје како би му затим проследио резервни рачунар или да му прво проследи резервни рачунар, па да потом он проследи свој. Тужилац није поступио по наведеном упутству, послове је и даље обављао без израде редовних дневних извештаја за шта је имао различите изговоре. Дана 09.10.2020. године ББ је послао мејл запосленима код туженог у којем указује да поједини запослени праве озбиљне преступе у извршавању свакодневних обавеза у виду уноса података у „Адито“ програм, да је писање историје контаката са купцима и креирање плана као вид извештаја „Адито“ свакодневна обавеза, као и да је обавезно уношење података о боловању или коришћењу годишњег одмора. Након наведеног, тужилац се дана 12.10.2020. године директору продаје ГГ обратио путем мејла и навео да је у јулу и августу био на боловању, да рачунар није преузео из сервиса, јер још увек није поправљен, те да ће све извештаје унети ретроактивно. Дана 13.10.2020. године тужилац се путем мејла обратио ББ и ВВ наводећи да са телефона није успео да пошаље ни један извештај, да је „лаптоп о свом трошку предао у сервис“, а све што је радио има уписано у свесци и да ће извештаје унети ретроактивно. Тужилац је и по предаји рачунара у сервис или код туженог до достављања заменског рачунара имао могућност да извештаје прослеђује путем мобилне апликације, што није учинио.

Како тужилац није редовно израђивао извештаје и прослеђивао их на сервер, како није достављао доказе којима би оправдао нередовно слање дневних извештаја и некоришћења програма „Адито“, тужени је дана 15.10.2020. године под бројем ../2020 сачинио упозорење којим се тужилац упозорава да су се стекли услови да му се откаже уговор о раду од 28.03.2012. године, анекс уговора о раду од 26.09.2014. године и анекс уговора о раду од 01.01.2018. године, због тога што у дужем периоду није редовно достављао дневне извештаје о раду лицу задуженом да води рачуна о истима ББ, сходно Правилнику о раду САНО стручних саветника, Правилнику за рад у „Адито програму“ и члану 17. анекса уговора од 26.09.2014. године. У образложењу упозорења наводи се да тужилац у периоду од октобра 2019. године до дана израде упозорења није редовно достављао дневне извештаје запосленом ББ, иако је био у обавези да исте доставља најмање једном дневно, а по потреби и више пута дневно, те да није поштовао усмена и писмена обавштетења ББ о обавези достављања дневних извештаја, чиме је починио повреду радне обавезе утврђене чланом 179. став 2. тачка 1. Закона о раду. Тужилац је упозорен да уколико понови наведену или сличну повреду радне обавезе да ће му бити отказан уговор о раду без поновног упозорења. Остављен му је рок од 8 радних дана од дана достављања упозорења да се изјасни о наводима из упозорења. На наводе из упозорења тужилац се изјаснио благовремено спорећи наводе из упозорења.

Дана 19.10.2020. године тужиоцу и његовим колегама од стране ББ послат је мејл којим се подсећају да тог, као и наредног дана треба да контактирају фармере којима су послали позивнице за семинар, те да добијену потврду упишу у „Адито“. На наведени мејл тужилац је одговорио мејлом дана 20.10.2020. године наводећи да се његов рачунар налази на поправци, а да апликација на службеном телефону не ради, да је то разлог због ког фармерима није послао позивнице, те да му мејлове шаље са свог телефона на коме нема „Адито“ програм. У мејловима које је наведеног дана упутио ББ, тужилац је истог убеђивао да је позивнице ипак послао, али да их није могао евидентирати у „Адито“ програму да би потом усликао послате позивнице и проследио их ББ, а из којих фотографија је видљив датум слања 20.10.2020. године, иако је требало да их проследи 13.10.2020. године у складу са датим задатком. Дана 21.10.2020. године тужилац је путем мејла од стране ББ обавештен да му је послат заменски лаптоп који је проверен и исправан, али се жалио на проблеме и са тим заменским рачунаром, везано за покретање рачунара. Затражио је помоћ ради решавања овог проблема и уједно у прилогу доставио фотографије екрана након укључивања рачунара. Међутим, тужилац тада није поступио по захтеву ББ и истог није позвао путем видео позива да би исти уживо видео у чему је проблем и исти евентуално решио.

Праћењем активности тужиоца путем „Адито“ програма ББ је видео да је тужиоцу истекао предвиђени период за израду плана за новембар месец и да му је путем мејла 27.10.2020. године скренуо пажњу да није поступио према задатку датом у „Адито“ програму каквим поступањем поново није извршио своју обавезу. Такође, тужилац 30.10.2020. године није обележио купце на прописан начин у упутству „адито“ и није унео прикупљене податке о купцима у програму „Адито“, није урадио стратегију за изабране купце, као ни план обраде и динамике изабраних лица, а што је све била његова обавеза. Дана 02.11.2020. године ББ се обратио тужиоцу путем мејла подсећајући га да му сви задаци које треба обављати били видљиви у „Адито“ програму, а да је обавеза израде дневних извештаја прописана Правилником и да се исти морају израђивати свакодневно. Тужиоцу, као и осталим запосленима, дана 30.10.2020. године путем мејла од стране ББ издат је радни налог да у склопу развоја пројекта генетског унапређења фарми музних крава истраже цене конвенционалне сексиране сперме која се продаје у њиховом подручју, да им повратне информације проследе до 02.11.2020. године. По овом налогу тужилац није поступио, већ је тражене информације доставио накнадно по другом издатом налогу од 03.11.2020. године.

Дана 06.11.2020. године тужени је донео решење број ../20 којим је тужиоцу отказан уговор о раду од 28.03.2012. године, анекс уговора о раду од 26.09.2014. године, анекс уговора о раду од 01.01.2018. године због тога што је својом кривицом учинио повреду радне обавезе прописане чланом 179. став 2. тачка 1. Закона о раду и члана 55. став 1. тачка 10. Правилника о раду привредног друштва „САНО - савремена исхрана животиња“ доо Нови Сад и тачке 10. Правилника о раду стручних сарадника и тачке 2. и 5. Правилника за рад „Адито“ програма и на тај начин што је 1) од јула 2019. године па до дана састављања извештаја није редовно и благовремено достављао дневне извшетаје о раду непосредном руководиоцу задуженом за њих ББ, иако је био у обавези да исте доставља најмање једанпут дневно,2) што није поступио сходно обавештењу Управе привредног друштва од 13.10.2020. године и фармерима на терену који води није у договорено време, него седам дана касније, доставио позивницу за

семинар под називом „Важност финансијских показатеља за профитабилно пословање“ 3) што је након писаног упозорења пред отказ уговора о раду 15.10.2020. године учинио исту повреду радне обавезе тако што је дана 26.10.2020. године није направио план рада за новембар месец, те што дана 30.10.2020. године није обележио купце на прописани начин у упутству „Адито“ нити је унео прикупљене податке о купцима у „адито програм“ што није урадио стратегију за изабране купце, као ни план обраде и динамике обиласка изабраних лица, што није благовремено, сходно обавези из мејла од 30.10.2020. године до 02.11.2020. године у 16,00 часова доставио тражену информацију о цени конвенционалне и сексиране сперме, а које је доставио са закашњењем 03.11.2020. године у 11,00 часова. Решењем је одређено да тужиоцу престаје радни однос 06.11.2020. године. У периоду од 2019. године до октобра 2020. године према прилогу 2. тужилац извештаје није достављао туженом у побројаним данима детаљно наведеним на страни 12 првостепене пресуде.

Из овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су закључили да су испуњени услови за отаказ уговора о раду тужиоцу , па су одбили тужбени захтев тужиоца да се поништи, као незаконито, решење туженог о отказу уговора о раду на основу одредаба чланова 179. став 2. тачка 1, члана 180, члана 184. став 1, члана 185. став 1. Закона о раду.

Врховни суд је становишта да су нижестепени судови правилно применили материјално право када су одбијањем одлучили о тужбеном захтеву тужиоца.

Насупрот наводима ревидента, правилно су нижестепени судови одлучили да тужиоцу није повређено право на одбрану јер Упозорењем од 15.10.2020. године нису наведени тачни датуми и време када тужилац није испунио радну обавезу. Наиме, тужени је у Упозорењу навео да тужилац у периоду од октобра 2019. године до 15.10.2020. године није достављао или није благовремено достављао дневне извештаје о предузетим активностима и уносио их у „Адито“ програм и није поштовао налоге руководилаца о тој обавези, због чега су се стекли услови за отказ уговора о раду. У наведеној правној ситуацији, правилно је другостепени суд закључио да је тужилац био у обавези да докаже позитивну чињеницу, да је достављао благовремено извештаје и поступао по налозима непосредних руководилаца, јер би о томе имао електронски запис.

Тачни су наводи ревидента да тужени тужиоцу није могао отказати уговор о раду из разлога који нису наведени у Упозорењу од 15.10.2020. године, јер је таква обавеза прописана одредбом члана 180. Закона о раду. Међутим, насупрот наводима ревидента правилан је закључак другостепеног суда да постоји повреда радне обавезе и у виду само једног недостављања или неблаговременог достављања дневних извештаја, односно непоступања по радним налозима руководилаца због које тужиоцу може да се откаже уговор о раду, када је отказан у року из члана 184. став 1. Закона о раду.

На основу наведеног, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке, на основу члана 414. ЗПП.

Врховни суд је одлуку о захтеву тужиоца и туженог за накнаду трошкова по ревизији, садржану у ставу другом изреке, донео применом члана 165. став 2. у вези

чланова 153. став 2. и 154. став 1. ЗПП имајући у виду да тужилац није успео са ревизијом, а захтев туженог за накнаду за састав одговора на ревизију није основан јер није био нужан трошак за вођење ове парнице.

Председник већа-судија
Весна Субић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић